

Lausunto valtioneuvoston asetuksesta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

Khall 29.11.2022 § 333
757/11.01.00.03/2022

Valmistelija Hallintojohtaja Juhana Juntunen puh. 044 725 5222.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettu laki (618/2021) tulee voimaan 1.1.2023. Uuden lain nojalla annettavan valtioneuvoston asetuksen on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti. Asetus on tarkoitus antaa joulukuun 2022 lopussa sen jälkeen, kun eduskunta on käsitellyt vuoden 2023 talousarvioesitykseen liittyvät, kuntien uusia ja laajenevia tehtäviä koskevat esitykset.

Asetus sisältäisi tarkemmat säännökset kunnan laskennallisten kustannusten ja lisäosien perushinnoista (1 §), syrjäisyysluvun määräytymisperusteista (2 §), hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräytymisperusteista (3 § ja liite), kuntien peruspalvelujen hintaindeksistä (4 § ja 8 § 3 mom.), verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa huomioon otettavista verotuloista (5 § ja 8 § 4 mom), kotikuntakorvausta koskevien tietojen toimittamisesta (6 §) sekä rahoituksen siirtolaskelmien tarkistamisessa huomioon otettavista verotuloista (7 § 2 mom.).

Lisäksi asetukseen sisältyisivät säännökset, joiden perusteella kuntien tilinpäätöksiin sisältyvät, takautuvat palkkaharmonisaatiokustannukset otettaisiin huomioon tarkistettaessa rahoituslaskelmia vuonna 2023 (7 § 1 mom.).

Tarkoituksena on, että laskelmissa otetaan huomioon kunnan vuosille 2021 ja 2022 kuluiksi kirjaamat takautuvat palkkaharmonisaatiokustannukset siten, että siirtyvä palkkakustannus vastaa yhden vuoden hyvinvointialueelle siirtyviä palkkakustannuksia.

Uusi valtionosuuslaki ja sen perusteella annettava valtioneuvoston asetukset ovat osa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen lainsäädäntö-kokonaisuutta (HE 241/2020 vp). Asetusluonnos on ollut mainitun esityksen liitteenä.

Asetusluonnosta on jatkovalmisteltu syksyllä 2022 valtiovarainministeriössä yhteistyössä mm. sosiaali- ja terveysministeriön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Tilastokeskuksen ja Suomen Kuntaliiton asiantuntijoiden kanssa. Luonnosta on myös käsitelty rahoitusjaostossa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Määttä Tytti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon em. pyyntöön: Kuhmon kaupunki pitää hyvänä asiana sitä, että 7. §:n mukaisesti siirtolaskelmia tarkistetaan niin, että vuosille 2021 ja 2022 kuluiksi kirjatut takautuvat palkkaharmonisaatiokustannukset otetaan huomioon. Kuhmon kaupunki huomauttaa, että tämä kirjaus ei kuitenkaan ole riittävä korjaus sille, että esimerkiksi Kainuussa kunnat ja kuntayhtymä ovat palkkaharmonisoinnin jo

toteuttaneet ja sen rahoittaneet.

Laajoja vapaaehtoisia sote-kuntayhtymiä perustaneet kunnat ja kaupungit ovat hyvinvointialueuudistuksessa valtionosuuksien osalta suurimpia menettäjiä. Siirtolaskelmat kohtelevat eri alueita hyvin eriarvoisesti sekä kuntien että hyvinvointialueiden näkökulmasta.

Kuhmon kaupungilla ei ole muuta huomautettavaa asetusluonnokseen.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.